

اطلاق عبارت "سیب سلامت" به نشان "سازمان غذا و دارو"

صحیح است یا خیر!؟

گردآورنده: سارا جعفری سارویی

کارشناس کنترل مواد غذایی شبکه بهداشت و درمان شهرستان مهر

هفته سلامت - اردیبهشت ۱۴۰۲

پس؛ همه تولیدکنندگان فرآورده های خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی ملزم به درج نشان سازمان غذا و دارو و شماره پروانه بهداشتی ساخت بر روی برچسب این فرآورده ها هستند و اطلاق عنوان "سیب سلامت"، "نشان سلامت"، "نشان ایمنی و سلامت" (که یک عبارت تشویقی و اختیاری محسوب می شود) و هر عنوان دیگر به این نشان "سازمان غذا و دارو" صحیح نمی باشد.

این نشان بیشتر جنبه تشویقی برای تولیدکنندگان محصولات سلامت محور با ویژگی های خاص دارد، دریافت آن از سوی واحدهای تولیدی الزامی نیست و نشانی است که از سوی سازمان غذا و دارو به فرآورده هایی که به ارتقاء ایمنی و سلامت مصرف کننده کمک می نماید اعطاء می گردد.

شرط لازم برای دریافت این نشان این است که محصول مورد نظر مراحل اخذ پروانه بهداشتی ساخت از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی را به پایان رسانده باشد و حائز شرایط خاص مندرج در دستورالعمل ها و آیین نامه هایی که توسط سازمان غذا و دارو تدوین شده است باشد.

داشتن حداقل دو سال حُسن سابقه واحد تولیدی در حوزه نظارتی معاونت های غذا و دارو، کاهش میزان کلی آلاینده ها (از جمله باقیمانده سموم دفع آفات نباتی، فلزات سنگین و ...) در محصول به کمتر از ۵۰ درصد حدود مجاز در استاندارد ملی و ضوابط تعیین شده، نوآوری در تولید بسته به نوع فرآورده (نظیر استفاده از تکنولوژی های برتر تولید، ایجاد تنوع و بهبود کیفیت و ارزش تغذیه ای، غنی سازی و تأمین ریز مغذی ها، حذف کلیه مواد افزودنی شیمیایی مصنوعی و ...) از جمله معیارهای چندگانه برای اعطای نشان ایمنی و سلامت است.

حال، باید بدانیم که آیا

اطلاق واژه مصطلح "سیب سلامت"

به نشان "سازمان غذا و دارو"

صحیح است یا خیر؟!

نشان "ایمنی و سلامت" از ادعاهای عمومی در دستورالعمل اجرایی حداقل ضوابط برچسب گذاری فرآورده های غذایی و آشامیدنی است. تصویر این نشان سیب سبزرنگی است همراه با علامت تیک و عبارت ایمنی و سلامت.

نشان (نگاره، لوگو و یا آرم) سازمان غذا و دارو که از ابتدای تشکیل وزارت بهداشت تحت عناوینی چون "معاونت دارویی و غذایی"، "معاونت درمان و دارو" فعالیت داشت و هم اکنون با عنوان "سازمان غذا و دارو" فعالیت می کند، ۲۱ مهر ماه سال ۱۳۹۰ و همزمان با روز جهانی غذا رونمایی شد.

بر اساس قانون وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و پیرو بخشنامه سازمان غذا و دارو، درج نشان سازمان غذا و دارو و شماره پروانه بهداشتی ساخت بر روی برچسب مواد و فرآورده های سلامت محور غذایی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی از تاریخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۵ اجباری شد.

بر روی بعضی از محصولات، این نشان به رنگ سیاه و بعضی به رنگ سفید درج می شود؛ اما رنگ اصلی آن آبی و سبز است. زیر این نشان، اصطلاح IFDA مخفف عبارت Iran Food and Drug Association و سطر زیر آن عنوان سازمان غذا و دارو با فونت مشخص نوشته شده است و زیر عبارت سازمان غذا و دارو، شماره پروانه بهداشتی ساخت مربوطه درج می شود.

توصیه کارشناسان حوزه بهداشت و سلامت استفاده از محصولاتی است که دارای نشان سازمان غذا و دارو با پروانه های بهداشتی ساخت و سایر نشان های مربوطه از جمله نشان استاندارد می باشد.

از نظر این کارشناسان با استفاده از این محصولات نشاندار نه تنها سلامت مصرف کننده تضمین می شود بلکه در صورت بروز عوارض ناشی از مصرف آن ها، می توان با پایش تولیدکنندگان و توزیع کنندگان، موضوع را پیگیری نمود.

در برچسب های فرآورده های خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی علاوه بر درج نام و مشخصات فرآورده، نام و نشانی تولید کننده یا بسته بندی کننده، چراغ راهنما یا نشانگرهای رنگی تغذیه ای، ترکیبات یا مواد تشکیل دهنده، وزن و تاریخ تولید و انقضاء و ... علامت هایی نیز مشاهده می شود. یکی از این علامت ها نشان سازمان غذا و دارو با تصویر سیب رنگی است که بخش سمت راست آن آبی و سمت چپ به شکل برگ با رنگ سبز می باشد.

برگ وسط این نشان به صورت یک چشم طراحی شده است که نمادی از وظیفه نظارتی سازمان غذا و دارو است. برگ سبزرنگ دوم که در بالای نماد قرار داده شده است، نشان دهنده خط مشی متعالی سازمان بوده و روند ارتقای سازمان را نشان می دهد.

به طور کلی مبنای طراحی آرم سازمان غذا و دارو بر اساس نام مبارکه الله و تداعی کننده سیب به عنوان نماد سلامتی است.

به طور کلی سازمان غذا و دارو در سال ۱۳۸۵ با هدف نظارت بر مواد خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی و دارو به عنوان یکی از معاونت های دانشگاه های علوم پزشکی کار خود را آغاز کرد.

معاونت غذا و دارو مجری دانشگاه های علوم پزشکی است که عهده دار تأمین و ارتقاء سلامت مردم و تضمین کننده ایمنی غذایی، دارویی، آرایشی و بهداشتی جامعه است.